

Sygn. akt I C 690/17

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2018 r.

Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny:

J. K.

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2018 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej w B.**

przeciwko **E. W.**

o zapłatę

postanawia:

oddalić wniosek pozwanej **E. W.** o zwolnienie od kosztów sądowych – opłaty od zarzutów.

UZASADNIENIE

W odpowiedzi na zobowiązanie Sądu do uiszczenia opłaty sądowej od zarzutów pod nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, pozwana **E. W.** wniosła o zwolnienie jej od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w zakresie teŝe opłaty. W złożonym oświadczeniu o stanie rodzinnym i majątkowym pozwana wskazała, że samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe, nie posiada żadnych nieruchomości, wartościowych rzeczy ruchomych ani zasobów pieniężnych. Pozwana nie wskazała żadnego dochodu, natomiast jako stałe miesięczne wydatki wymieniła następujące kwoty: 500 zł tytułem raty kredytu, 400 zł tytułem alimentów, 2.372 zł tytułem czynszu najmu mieszkania oraz 160 zł przeznaczaną na opłacenie studiów zaocznych.

Zdaniem Referendarza Sądowego wniosek pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 102 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. nr 167, poz. 1398) zwolnienia od kosztów sądowych może domagać się osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Przy czym warunkiem zwolnienia od kosztów sądowych jest również wykazanie, iż na stronie ciąży obowiązek uiszczenia konkretnych opłat sądowych (postanowienie Sądu Najwyższego z 28 stycznia 1981 r., wydane w sprawie o sygn. akt IV PZ 5/81).

Postępowanie cywilne co do zasady jest postępowaniem odpłatnym. Z regulacji prawnych dotyczących kosztów sądowych wynika, iż ich ponoszenie stanowi zasadę, a odstępstwem od niej są zwolnienia. Instytucja zwolnienia od ponoszenia kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc państwa dla osób, które z uwagi na ich trudną sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny. Dopiero, gdyby poczynione w ten sposób oszczędności okazały się niewystarczające, może zwrócić się o pomoc państwa (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 1984 r., II CZ 104/84).

Dla rozstrzygnięcia o zasadności zwolnienia strony od kosztów sądowych istotną jest zarówno sytuacja majątkowa zobowiązanego i jego rodziny, jak również porównanie tej sytuacji z wysokością kwoty, którą strona winna uiścić. Stąd teŝ składane przy wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych oświadczenie powinno obejmować dokładne dane o stanie rodzinnym, majątku i dochodach wnioskodawcy. Sąd nie jest przy tym zobowiązany do prowadzenia dochodzeń w sytuacji, gdy stan majątkowy oraz inne dane wskazane w art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach

cywilnych nie są w ogóle znane wobec uchylenia się wnioskodawcy od złożenia oświadczenia w tym przedmiocie, rzeczą którego przede wszystkim jako zainteresowanego jest wykazywanie zasadności złożonego wniosku, spełnienie ustawowych przesłanek w tym przedmiocie (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 16 stycznia 2003 r., I ACz 17/03).

Mając na uwadze powyższe, Referendarz Sądowy doszedł do przekonania, iż z załączonego przez pozwaną oświadczenia o stanie rodzinnym i majątkowym nie wynika, by poniesienie kosztów sądowych naraziło ją na uszczerbek finansowy, powodujący niemożność pokrycia kosztów utrzymania koniecznego, gdyż oświadczenie to – w opinii Referendarza Sądowego – należy uznać za niewiarygodne z uwagi na wątpliwości, co do prawdziwości w zakresie zadeklarowanego majątku. Mianowicie pozwana nie ujawniła dochodów, z których się utrzymuje, co stoi w dysproporcji do podanych w oświadczeniu miesięcznych stałych wydatków, które w sumie dają kwotę co najmniej 3.432,00 zł (pozwana nie wskazała wszystkich wydatków, jak chociażby kwoty przeznaczanej na wyżywienie czy na kupno środków czystości). W uzasadnieniu wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych pozwana oświadczyła, iż otrzymuje pomoc finansową od rodziny, jednakże nie podała żadnych kwot otrzymywanej pomocy finansowej, ani nie dołączyła do wniosku dokumentów potwierdzających fakt otrzymywania oraz wysokość pomocy. W tym stanie rzeczy Referendarz Sądowy nie mógł dokonać oceny sytuacji majątkowej pozwanej, ani też porównać tej sytuacji w pierwszej kolejności z wysokością opłaty od zarzutów, nie wspominając o pozostałych kosztach sądowych.

Z powyższych względów na mocy art. 101 ust. 1, art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych a contrario w związku z art. 118 cytowanej ustawy w związku z art. 362¹ k.p.c., należało orzec jak w sentencji postanowienia.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w repertorium C.
2. Odpis postanowienia doręczyć pozwanej z pouczeniem;
3. Akta przedłożyć sędziemu referentowi z wpływem lub za 14 dni od z.p.o.

G., dnia 23 lutego 2018 r.